

ПИТАЊА ЗА ИСПИТ ИЗ ПРЕДМЕТА ФИТОПАТОЛОГИЈА

Препоручена литература:

- Стојановић Србобран, Пољопривредна фитопатологија. Српско биолошко друштво „Стеван Јаковљевић“, 2004; Књига.
- Интернет.

- 1) Шта је биљна болест?
- 2) Шта су паразитске болести? Набројати проузроковаче!
- 3) Шта су непаразитске болести? Набројати проузроковаче!
- 4) Нацртај троугао болести? Објасни!
- 5) Има ли разлике између појмова паразит и биљна болест? Зашто?
- 6) Шта су паразити, а шта сапрофити?
- 7) Шта су облигатни, а шта факултативни паразити?
- 8) Фитопатогене гљиве (назив науке која их проучава, опште карактеристике, грађа, исхрана)?
- 9) Основне карактеристике фитопатогених псеудогљива и гљива - Раздио: *Plasmodiophoromycota*; Раздио: *Oomycota*; Раздио: *Chytridiomycota*; Раздео *Zigomycota*; Раздио: *Ascomycota*; Раздио: *Basidiomycota*?
- 10) Описати размножавање гљива (полно, бесполно, вегетативно)?
- 11) Наведи Кохове постулате!
- 12) На који начин извршити правилну изолацију фитопатогених гљива?
- 13) Фитопатогене бактерије (назив науке која их проучава, опште карактеристике, грађа, исхрана, размножавање)?
- 14) Фитопатогени вируси (назив науке која их проучава, опште особине, грађа и умножавање) ?
- 15) На који начин извршити идентификацију фитопатогених вируса и навести најзначајније методе које се користе у идентификацији фитопатогених вируса?
- 16) Моликуте (основне карактеристике)?
- 17) Паратитске цветнице (основне карактеристике)?
- 18) Наука о симптомима биљних болести и подјела симптома?
- 19) Патогенеза (дефиниција и описати фазе у процесу патогенезе)?
- 20) Навести еколошке факторе и описати њихов утицај на патогенезу?

- 21) Епидемиологија, епидемија, пандемија (дефиниција) и узорци појаве епидемије?
- 22) Навести како се врши прогноза епидемије и описати узорке престанка епидемије?
- 23) Отпорност биљака према биљним патогенима (дефиниција и врсте отпорности према биљним патогенима)?
- 24) Шта је патогеност, вирулентност и агресивност?
- 25) PCR- Polimerase ChainReaction, метода (намјена и примјена)?
- 26) Патометрија (дефиниција), шта представља штета, са којих се аспеката штета може посматрати, набројати и описати факторе који утичу на висину штета?
- 27) Навести и описати агротехничке и биолошке мјере које доприносе заштити биљака од биљних патогена?
- 28) Навести и описати механичке, физичке и административне мјере које доприносе заштити биљака од биљних патогена?
- 29) Хемијске мјере у заштити биљака од биљних патогена (подјела фунгицида, механизам дјеловања, услови које треба да испуни један фунгицид),
- 30) Дефиниција дозе, концентрације, каренце и хемотерапијског индекса?
- 31) *Plasmiodiophora brassicae* – проузроковач киле купуса
- 32) *Synchytrium endobioticum* – проузроковач рака кромпира
- 33) *Pythium* spp. – проузроковач полијегања расада, палежи клијанаца, трулежи сјемена
- 34) *Phytophthora infestans* – проузроковач пламењаче кромпира и парадајза
- 35) *Phytophthora capsici* – проузроковач пламењаче паприке
- 36) *Peronospora destructor* – проузроковач пламењаче лука
- 37) *Peronospora parasitica* – проузроковач пламењаче купуса
- 38) *Peronospora tabacina* – проузроковач пламењаче дувана
- 39) *Plasmopara halstedii* – проузроковач пламењаче сунцокрета
- 40) *Plasmopara viticola* – проузроковач пламењаче винове лозе
- 41) *Pseudoperonospora cubensis* – проузроковач пламењаче краставца
- 42) *Bremia lactucae* Ragal. – проузроковач пламењаче салате
- 43) *Taphrina deformans* – проузроковач коврцавости листа брескве
- 44) *Taphrina pruni* – проузроковач рогача шљиве
- 45) *Blumeria graminis* – проузроковач пепелнице жита
- 46) *Podosphaera leucotricha* – проузроковач пепелнице јабуке
- 47) *Uncinula necator* – проузроковач пепелнице винове лозе
- 48) *Gnomonia leptostyla* – проузроковач сиве пјегавости ораха
- 49) *Claviceps purpurea* – проузроковач главнице ражи

- 50) *Gibberella zeae* – проузроковач трулежи стабла, плијеснивости клипа кукуруза и штурости класова пшенице
- 51) *Nectria galligena* – проузроковач рак-рана воћака
- 52) *Glomerella cingulata* – проузроковач горке трулежи јабуке и антракнозе вишње
- 53) *Polystigma rubrum* – проузроковач црвене пјегавости листа шљиве
- 54) *Gaeumannomyces graminis* – проузроковач трулежи коријена, приземног стабла и бјелила класова пшенице
- 55) *Leptosphaeria nodorum* – проузроковач сиве пјегавости листа и класова (септориозе) пшенице
- 56) *Mycosphaerella fragariae* – проузроковач пјегавости листа јагоде
- 57) *Mycosphaerella graminicola* – проузроковач сиве пјегавости листа (септориозе) пшенице
- 58) *Pyrenophora teres* – проузроковач мрежасте пјегавости јечма
- 59) *Didymella applanata* – проузроковач кестењасте пјегавости ластара малине
- 60) *Venturia inaequalis* – проузроковач чађаве пјегавости лишћа и краставости плодова јабуке
- 61) *Venturia pirina* – проузроковач чађаве краставости крушке
- 62) *Blumeriella jaapii* – проузроковач пјегавости (оспичавости) лишћа вишње и трешње
- 63) *Botryotinia fuckeliana* – проузроковач сиве трулежи грожђа и других биљака
- 64) *Monilinia fructigena* – проузроковач мрке трулежи плодова јабучастих воћака
- 65) *Monilinia laxa* – проузроковач сушења цвјетова, гранчица и мрке трулежи плодова коштичавих воћака
- 66) *Sclerotinia sclerotiorum* – проузроковач бијеле трулежи сунцокрета и других биљака
- 67) *Alternaria solani* – проузроковач црне пјегавости кромпира и парадајза
- 68) *Cercospora beticola* – проузроковач пјегавости лишћа шећерне репе
- 69) *Colletotrichum coccodes* – проузроковач антракнозе кромпира
- 70) *Colletotrichum lagenarium* – проузроковач антракнозе лубенице и диње
- 71) *Colletotrichum lindemuthianum* – проузроковач антракнозе пасуља
- 72) *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici* – проузроковач фузариозног увенућа парадајза
- 73) *Fusarium oxysporum* f. sp. *niveum* – проузроковач фузариозног увенућа лубенице
- 74) *Fusarium solani* – проузроковач суве трулежи кромпира
- 75) *Phomopsis viticola* – проузроковач црне пјегавости (екскориозе) винове лозе
- 76) *Stigmina carpophila* – проузроковач шупљикавости лишћа коштичавих воћака
- 77) *Verticillium albo-atrum* и *V. dahliae* – проузроковач зеленог увенућа (верицилиозе) биљака
- 78) *Puccinia graminis* – проузроковач црне или стабљичине рђе жита и трава
- 79) *Puccinia hordei* – проузроковач лисне рђе јечма
- 80) *Puccinia recondita* – проузроковач мрке или лисне рђе пшенице
- 81) *Puccinia striiformis* – проузроковач жуте или цртичасте рђе пшенице

- 82) *Tranzschelia pruni-spinosae* – проузроковач рђе шљиве
- 83) *Kuehneola uredinis* – проузроковач жуте рђе изданка и листа купине
- 84) *Gymnosporangium sabinae* – проузроковач рђе крушке
- 85) *Tilletia caries* i *Tilletia foetida* – проузроковач главнице пшенице
- 86) *Ustilago maydis* – проузроковач мјехурасте гари кукуруза
- 87) *Ustilago nuda* – проузроковач откривене гари јечма
- 88) *Ustilago tritici* – проузроковач гари пшенице
- 89) *Armillaria mellea* – проузроковач трулежи коријена дрвенастих биљака
- 90) *Thanatephorus cucumeris* – проузроковач "бијеле ноге" кромпира и трулежи биљака
- 91) *Chondrostereum purpureum* – проузроковач оловне болести биљака
- 92) *Pseudomonas syringae* pv. *syringae* – проузроковач бактериозне пјегавости и увелости зеластих биљака и рак-рана и бактериозног изумирања воћака
- 93) *Pseudomonas syringae* pv. *lachrymans* – проузроковач полигоналне пјегавости лишћа краставца
- 94) *Pseudomonas syringae* pv. *phaseolicola* – проузроковач ореолне пјегавости (пламењаче) лишћа и масне пјегавости махуна бораније и пасуља
- 95) *Xanthomonas campestris* pv. *campestris* – проузроковач црне трулежи или судовне бактериозне купуса и других крсташица
- 96) *Xanthomonas campestris* pv. *juglandis* – проузроковач бактериозне пјегавости ораха
- 97) *Xanthomonas campestris* pv. *phaseoli* – проузроковач бактериозне пјегавости или обичне пламењаче пасуља
- 98) *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* – проузроковач краставости плодова парадајза и бактериозне пјегавости лишћа паприке
- 99) *Erwinia amylovora* – проузроковач бактериозне пламењаче јабуке, крушке и других *Rosaceae*-а
- 100) *Pectobacterium atrosepticum* – проузроковач црне трулежи приземног дијела стабла („црне ноге“) и влажне трулежи кртола кромпира
- 101) *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* – проузроковач бактериозне влажне трулежи биљака
- 102) *Agrobacterium tumefaciens* – проузроковач рака коријена
- 103) *Ralstonia solanacearum* – проузроковач бактериозне увелости и мрке трулежи кромпира и других биљака
- 104) *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* – проузроковач прстенасте трулежи кртола кромпира
- 105) *Streptomyces scabies* – проузроковач обичне краставости кромпира
- 106) Вирус жуте патуљавости јечма (*Barley yellow dwarf virus*)
- 107) Вирус мозаика луцерке (*Alfalfa mosaic virus*)
- 108) Вирус увијености лишћа кромпира (*Potato leaf roll virus*)

- 109) Вирус мозаика кромпира; X-вирус кромпира (*Potato mosaic virus; Potato virus X*)
- 110) Вирус цртичастог мозаика кромпира; X-вирус кромпира (*Potato virus Y*)
- 111) Вирус мозаика дувана (*Tabacco mosaic virus*)
- 112) Вирус бронзавости парадајза (*Tomato spotted wilt virus*)
- 113) Вирус мозаика краставца (*Cucumber mosaic virus*)
- 114) Вирус обичног мозаика пасуља (*Bean common mosaic virus*)
- 115) Вирус мозаика јабуке (*Apple mosaic virus*)
- 116) Вирус шарке шљиве (*Plum pox virus*)
- 117) Вирус некротичне прстенасте пјегавости коштичавих воћака (*Prunus necrotic ringspot virus stone fruits*)
- 118) Вирус инфективне дегенерације винове лозе (*Grapevine fanleaf virus*)
- 119) '*Candidatus Phytoplasma solani*' – проузроковач столбура паприке, парадајза и плавог патлицана
- 120) '*Candidatus Phytoplasma rugi*' – проузроковач свенућа крушке